

Lady Hopes besøg hos Darwin

Dokumentation

Af Knud Aa. Back

At der i Danmark cirkulerer rygter om at Charles Darwin skulle have trukket sin evolutionsteori tilbage, kan måske skyldes at man har lagt lidt vel rigeligt i den beretning om Lady Hopes besøg hos den aldrende Darwin som man kan finde i den, mig bekendt, første evolutionskritiske bog der er udgivet på dansk, H. Enochs *Udvikling eller Skabelse*, Forlaget Perspektiv, 1971.

Forklaringen kan være at prof. Enoch bruger en lidt uheldig overskrift, *Darwins tilbagekaldelse* på sit appendiks. Hvis der var tale om en tilbagekaldelse af noget som helst, er det alene Darwins agnostiske indstilling til kristendommen det drejer sig om, ikke hans teori! Derudover har man åbenbart læst noget ind i beretningen som den vitterligt ikke siger.

Men prøv selv at læse beretningen. Vi bringer her Lady Hopes beretning som den stod at læse i *The Bombay Guardian*, 25/3-1916 (i en fra første gang lettere forbedret dansk oversættelse):

Det var på en efterårseftermiddag med strålende vejr jeg blev bedt om at gå hen at besøge Charles Darwin. Han var på det nærmeste sengeliggende i flere måneder før sin død. Som han sad dér, understøttet med puder, syntes hans ansigtstræk at blive oplyst af glæde da jeg trådte ind i værelset. Han vinkede hen mod vinduet for at gøre mig opmærksom på den smukke solnedgang man kunne se udenfor. I den anden

Lady Elizabeth Hope (1842-1922). Hendes samtale med Darwin fandt sted i efteråret 1881, året før hans død

hånd holdt han en åben Bibel som han var optaget af at læse i.

»Hvad læser De for øjeblikket?« spurgte jeg.

»Hebræerbrevet,« svarede han, »til stadihed Hebræerbrevet. Den kongelige Bog, kalder jeg den...« Så pegede han forskellige steder ud og kommenterede dem.

Jeg kom med nogle hentydninger til de stærke anskuelser som var blevet fremført af mange ikketroende om skabelsesfortællingen og ligeledes til den måde de havde behandlet Første Mosebogs indledende kapitler på. Det så ud til at pine ham, hans

fingre vred sig nervøst, og et smerteligt træk fór hen over hans ansigt da han bemærkede: »Jeg var ung og med uformede ideer. Jeg slyngede om mig med kritiske spørgsmål, udkastede formodninger, tvivlede på alt muligt. Og til min forbavselse fængede mine ideer som en løbeild. Man ophøjede dem til religion!«

» Man ophøjede mine ideer til religion!

Så tav han, og efter yderligere nogle få bemærkninger om Guds hellighed og om storheden i den Bibel han stadig varsomt holdt i hånden, sagde han:

»Jeg har et lysthus i haven som kan rumme ca. 30 mennesker. Det er dér ovre! (Han pegede ud ad det åbne vindue.) Jeg ville meget gerne have Dem til tale her. Jeg véd De holder bibeloplæsninger i landsbyerne. I morgen eftermiddag ville jeg gerne at stedets tjenestefolk, nogle af lejerne og naboerne kunne samles der. Vil De tale til dem?«

»Hvad skal jeg tale om?« spurgte jeg.

»Kristus Jesus,« svarede han med klar, kraftig stemme. Og tilføjede i et lavere toneleje: »... og hans frelse. Er det ikke det bedste emne? Og så ville jeg gerne have Dem til at synge nogle salmer sammen med dem. De spiller for på Deres lille instrument, ikke sandt!«

Det strålende udtryk der var over hans ansigt, skal jeg aldrig glemme, for han tilføjede: "Hvis De holder mødet kl. 3, vil dette vindue stå åbent, og De skal vide at jeg er med i sangen.«

I øvrigt henviser vi til den kritiske gennemgang af historien som Origo har bragt i blad nr. 64 fra april 1999.

•••

Læs mere om Darwins liv og om hans sidste år i Jostein Andreassens artikel på de flg. sider.

FAQ FAQ

FAQ • Hvem var neandertalerne? Var de mennesker?

Ja, neandertaleren var et menneske. Han/hun så anderledes ud end vi gør i dag, men det betyder ikke at der er foregået en evolution, blot en variation. Vi ser også forskellige menneskeracer i verden i dag. De er forskellige, men ikke højere eller lavere udviklet. Der er mange grunde til at neandertaleren må være et menneske. Hjerne- rumfanget var i gennemsnit større end hos det moderne menneske, de begravede deres døde og lagde blomster på graven, der er fundet en udskåret fløjte der tilhører tiden hvor neandertaleren levede.

Når neandertaleren alligevel har fået et ry som tung og brovten mellemform, så

skyldes det en fremstilling som franskmanden Marcellin Boule konstruerede i 1911-13. På trods af klare tegn på at neandertaleren er et almindeligt menneske, insisterede han på at fremstille ham som primitiv mellemform. Han opstillede knoglerne på en måde der var fysisk umuligt, med en krum gang og halvt bøjede ben, så neandertaleren kom til at ligne et abelignende menneske så meget som muligt. Den fejl er i dag rettet, men neandertaleren har stadig et dårligt renommé.

Du kan læse mere om menneskets afstamning i temanummeret "Nedstammer mennesket fra Adam?" september 2002. Det kan bestilles på www.skabelse.dk.

Kristian Bánkúti Østergaard